

ELŐTERJESZTÉS

KESZTHELY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2019. április 25-ei soros ülésére

Tárgy:

Balatoni Múzeum kérelme

Előterjesztő:

Törvényességi ellenjegyzés:

.....
Ruzsics Ferenc
polgármester

.....
Dr. Horváth Teréz
jegyző

Előterjesztést készítette:

.....
Dr. Horváth Teréz
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A közelmúltban egy 2776 db-os éremgyűjtemény és egy 24 tételből álló ékszer és emléktárgy kollekció került megőrzés céljából átadásra a Balatoni Múzeumnak. A nagy értékű kincsleletet egy neve elhallgatását kérő magánszemély találta Keszthelyen földmunkavégzés közben, melyet azonnal bejelentett Keszthely Város Jegyzőjének.

A becsületes megtaláló talajrendezés közben lelt rá az öt darab, gondosan elzárt és elföldelt befőttes üvegbe rejtett, rendkívül jó állapotban fennmaradt leletre. A 2776 db-os éremgyűjtemény legkorábbi darabjai az ókori görög, illetve köztársaságkori Róma pénzei közül valók, a legkésőbbiek pedig a XX. század első évtizedeiből származnak. A gyűjtemény darabjai több mint 2 évezred numizmatikai anyagát szemléltetik. Különösen gazdag a római császárkori és a XVI-XIX. századi magyar numizmatikai anyag, ugyanakkor viszonylag kevesebb veret van a magyar középkorból, az Árpád-házi királyok korából. Látszik, hogy ez a lelet egy gyűjtemény, melynek tulajdonosa törekedett arra, hogy az elérhető korszakokban minden uralkodótól, verető hatóságtól legyen példány a birtokában, és a leggazdagabban képviselt korszakokban a címletek változatosságára is ügyelt. A XIX. századtól gyűjtőkörét kiterjesztette az európai országok numizmatikai anyagára is, sőt a gyűjtemény távol-keleti vereteket és különösen érdekes, hogy a Szovjetunió legkorábbi éveiből származó pénzürméket is tartalmaz.

A kincslelet az érmeiken kívül ékszer- és emléktárgyakat is tartalmaz, melyek vizsgálata alapján nagy valószínűséggel kijelenthető, hogy a gyűjteményt 1944. június 20-dika előtt, a keszthelyi zsidó lakosság deportálását megelőző hetekben rejthették el. Az ékszerek és emléktárgyak a keszthelyi Pollák családhoz köthetők: arany jelvény Pollák Ferenc felirattal, arany pecsétgyűrű „PF” monogrammal, arany férfi karikagyűrű „Teréz 1902 július 17” felirattal utalva Rosenberg Samu dr. körorvos és Pollák Teréz e napon kötött házasságára.

1944. május 8-dikán rendelték el Keszthelyen a zsidó lakosság gettóba történő elkülönítését és június 20-dikán terelték a gettó lakóit a vasútállomásra. A deportálások előtt különösen kegyetlenül bántak velük az elrejtett értékek után nyomozók. A legtöbben bevallották eldugott értékeik rejtékhelyét, azonban biztosan akadt olyan is, aki magával vitte titkát a haláltáborba, ahonnan már sohasem tért vissza. De éppen 75 évvel ezen tragikus eseményeket követően – szinte mondhatni, hogy mesébe illő körülmények között – került elő egy ilyen eldugott, féltve elrejtett kincs.

Az éremgyűjtemény láthatóan egy céltudatos éremgyűjtő tevékenység eredménye, s jelenleg nem kizárható az sem, hogy vásárlás útján az, illetve annak egy jelentős része a valamikori Festetics-gyűjteményből származnak, melyet a család egyik tagja a XX. század első felében értékesített a bécsi Brüder Egger cégnek.

A lelet tulajdonjogának tisztázása érdekében Keszthely Város Jegyzője megtette a szükséges lépéseket és a kincstalálást bejelentette a Magyar Állam felé. A tulajdonviszonyoknak a Magyar Állam képviselője részéről történő rendezéséig a műkincsek megfelelő tárolása érdekében a Balatoni Múzeumnak megőrzésre átadásra került a lelet, így az jelenleg – a Magyar Állam részéről történő intézkedésig, mely várhatóan még néhány hónap ügyintézési időtartamot vehet igénybe – a múzeum kezelésében van.

Mivel ez a páratlan értékű és változatos éremgyűjtemény mind a gyűjtés, az elrejtés, mind pedig a megtalálás kapcsán városunkhoz köthető, annak nagyközönség számára történő bemutatása nem elhanyagolható lehetőség. A város számára erre a legalkalmasabb időpont június első hétvégéje, Keszthely Város Napján megnyitható, legalább egy hónapig tartó időszerű kiállítás lehetne.

Ennek megszervezéséhez azonban a Balatoni Múzeumnak a mellékelt költségbecslés szerinti fenntartói támogatásra lenne szüksége (1. sz. melléklet). Havasi Bálint igazgató tájékoztatása szerint a költségvetés legnagyobb részét 8 darab, zárható, biztonsági üveggel ellátott fekvő vitrin teszi ki, melyek nélkül a kincslelet bemutatása nem vállalható felelősséggel. Az érmek többsége jó állapotban került elő a földből, de a szakszerű tisztítás, majd konzerválás elkerülhetetlen. A restaurálás költség sor ennek a munkának az anyagköltségét tartalmazza.

A tárlat installációjának költségét tartalmazza a drapéria és tablók, feliratok, molinó kivitelezésének költség sora. A komplex numizmatikai gyűjtemény elsődleges feldolgozásába az intézménynek külső szakértőt kell bevonnia. További költségként jelentkezik a kiállítás kétnyelvű (magyar - angol) kiállítás esetén a fordítás díja.

Emellett igazgató úr fontosnak tartotta felhívni a figyelmet a gyűjtemény tudományos feldolgozására, leltározására is, mely a kiállítástól független, hosszabb, minimum egy éves folyamatot tenne ki. Szakértővel egyeztetve ez 700 Ft/érem költséggel kalkulálható, ami a 2776 db-os gyűjtemény esetén 1.943.200 Ft. Ez a munka több fázisban, szakaszolva is elvégezhető.

Tisztelt Képviselő-testület!

Városunk számára nagy jelentőséggel bír e páratlan értékű kincslelet, s annak lehetősége, hogy a Magyar Állam intézkedéséig e tárgyakat a múzeum elsőként mutathassa be mind a keszthelyi lakosság, mind az ide látogató vendégek, a lelet iránt érdeklődők számára. Természetesen a költségek nagy részét kitevő, 8 darab vitrin a múzeum számára egy hosszú távú befektetés is egyben, hiszen jövőbeni működését, az értékesebb kiállítási tárgyak biztonságosabb tárolását, s a jövőben még nívósabb kiállítások megszervezését segíti, könnyíti meg. Ezért javaslom az igazgató úrnak az ezzel kapcsolatos költségigényének támogatását.

Az éremgyűjtemény feldolgozása, leltározása egy hosszabb jövőbeni folyamat, melyre vonatkozó támogatói döntés a tulajdonviszonyok rendezését követően is meghozható az önkormányzat részéről.

Fentiek alapján kérem, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjenek!

Határozati javaslat I.

..../2019. (IV. 25.) számú képviselő-testületi határozat

Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Balatoni Múzeum kérelme” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozta.

1. Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Balatoni Múzeum részére a Keszthelyen a közelmúltban megtalált kincsleletet bemutató időszak kiállítás megvalósításához az önkormányzat 2019. évi költségvetése általános tartaléka terhére bruttó 3.000.000,- Ft összegű támogatást biztosít.
2. Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy a költségvetési rendelet módosításáról valamint a szükséges intézkedések megtételéről gondoskodjon.

Határidő: folyamatos, illetve 2019. június 30.

Felelős: Ruzsics Ferenc polgármester
Dr. Horváth Teréz jegyző
(Tóth Eszter közgazdasági osztályvezető)
Felkérésre: Havasi Bálint igazgató

Határozati javaslat II.
..../2019. (IV. 25.) számú képviselő-testületi határozat

Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Balatoni Múzeum kérelme” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozta.

A./ változat

Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete Keszthelyen a közelmúltban megtalált kincsleletet részét képező éremgyűjtemény tudományos feldolgozására, leltározására a tulajdonviszonyok rendezéséig támogatást nem kíván biztosítani. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a döntésről tájékoztassa a Balatoni Múzeum igazgatóját.

Határidő: 2019. május 3.

Felelős: Ruzsics Ferenc polgármester
Dr. Horváth Teréz jegyző
(Dr. Skoda Lilla jogi és szervezési osztályvezető)

B./ változat

1. Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Balatoni Múzeum részére a Keszthelyen a közelmúltban megtalált kincsleletet részét képező éremgyűjtemény tudományos feldolgozására, leltározására az önkormányzat 2019. évi költségvetése általános tartaléka terhére bruttó Ft összegű támogatást biztosít.
2. Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy a költségvetési rendelet módosításáról valamint a szükséges intézkedések megtételéről gondoskodjon.

Határidő: folyamatos, illetve 2019. június 27.

Felelős: Ruzsics Ferenc polgármester
Dr. Horváth Teréz jegyző
(Tóth Eszter közigazdasági osztályvezető)
Felkérésre: Havasi Bálint igazgató

Keszthely, 2019. április 17.

Ruzsics Ferenc
polgármester

Időszaki kiállítás (megnyitő a város napján) 2019.05.31-2019.06.30.

Megnevezés	Bruttó ár/db	Mennyiség	Bruttó ár összesen
Vitrin	246380	8	1 971 040 Ft
Drapéria			150 000 Ft
Installáció, tablók, feliratok nyomdai költségek			392 560 Ft
Restaurálás anyagköltség			275 000 Ft
Numizmatikus szakértő díja			120 000 Ft
Angol fordítás	2 Ft/lejtés	43000	86 000 Ft
Összesen			2 994 600 Ft

Gyűjtemény tudományos feldolgozása, leltározása			
	Érem/db	Mennyiség	Bruttó ár összesen
Numizmatikus szakértő díja	700	2776	1 943 200 Ft